

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/21857 Gk 25

7/29970

Sayı :30824082-610/13727297
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

06 Ekim 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

**ANTALYA MİLLETVEKİLİ
SAYIN ŞERAFETTİN KILIÇ'IN
TBMM 7/31032 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

7/31032

SORULAR

Batman ili merkez ve Sason ilçesi arasındaki bölgede, kanalizasyon sularının arıtılmadan Batman Çayı'na akıtıldığı; çevresinde faaliyet gösteren kum ocakları ve beton santrallerinin de ekolojik tahribata neden olduğu iddia edilmektedir. Ayrıca, tarım arazilerinin yapılaşmaya açılması, içme suyu kuyuları ve havaalanı çevresine verilen imar izinleri halk sağlığı ve çevre güvenliği açısından ciddi riskler barındırmaktadır. Kamu kaynaklarıyla yapılan bazı projelerde usulsüzlük iddiaları ve tarihi miras alanlarının tahribi de kamuoyunda kaygı oluşturmaktadır. Bu nedenle konunun kamuoyuna açıklıkla sunulması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1-Batman merkez ve çevre yerleşimlerden gelen atık suların arıtılmadan Batman Çayı'na deşarj edildiği iddiaları doğru mudur? Bu konuda yapılan denetimler ve alınan önlemler nelerdir?

2-Batman Çayı çevresinde faaliyet gösteren kaç adet kum ocağı ve beton santrali bulunmaktadır? Bu işletmelerin çevresel etki değerlendirme (ÇED) süreçleri ve denetim sonuçları kamuoyuyla paylaşılmış mıdır?

3-Batman Havalimanı çevresine ve içme suyu kuyularının yakınına verilen imar izinleri hangi planlama esaslarına dayanmaktadır? Bu alanların güvenliği ve halk sağlığı açısından değerlendirmesi yapılmış mıdır?

4-Batman'daki birinci sınıf tarım arazilerinin imar uygulamaları ile tarım dışı kullanıma açılması konusunda Bakanlığınızın bilgisi ve müdahalesi olmuş mudur?

5-Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün Batman'daki su koruma alanlarını belirleme ve koruma görevini ne ölçüde yerine getirdiğine dair son 5 yıl içinde yapılmış resmi denetim veya rapor var mıdır?

6-Malabadi Barajı'ndan getirilecek suyun kalitesi ve içme suyu olarak kullanılabilirliği ile ilgili yapılmış herhangi bir analiz veya bilimsel rapor bulunmakta mıdır?

7-İstiklal Parkı ve benzeri projelerde kamu kaynaklarının kullanımında denetim eksikliği olduğu iddialarıyla ilgili olarak Sayıştay tarafından yürütülen bir inceleme bulunmakta mıdır?

8-Kela Şadya Höyüğü çevresinde yapılan yol çalışmaları kapsamında tarihi mirasa zarar verildiği iddiaları doğru mudur? Bu konuda Kültür ve Turizm Bakanlığı ile koordineli bir koruma planı yürütülmekte midir?

CEVAP

Bakanlığımız Batman Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüz tarafından Batman Çayı boyunca, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu kanuna dayandırılarak çıkarılan Yönetmeliklere göre gerekli denetimler ve izlemeler yapılmaktadır. Batman Merkez İlçesinde oluşan atıksular kanalizasyon hattı ile toplanarak Batman Çayı yakınında faaliyet gösteren Batman Belediye

Başkanlığına ait atıksu arıtma tesisinde arıtılmaktadır. Söz konusu arıtma tesisinde mevcut arıtma ünitelerine ilave olarak ileri biyolojik arıtma ünitesi için ÇED Olumlu Kararı alınmış olup konu ile ilgili çalışmalar devam etmektedir. Ayrıca, atıksu arıtma tesisinin mevcut durumunda ise mer'i mevzuatta belirtilen deşarj standartlarını sağlaması koşuluyla Batman Çayına deşarjı yapılmaktadır. Bununla birlikte, atıksu arıtma tesisinin deşarj noktasından periyodik olarak atıksu numunesi alınarak Bakanlığımızca yetkilendirilmiş laboratuvarında analizleri yaptırılmaktadır.

Kum ocaklarının kurulması ve işletilmesi 2872 sayılı Çevre Kanununca çıkarılmış olan ÇED Yönetmeliği kapsamında bulunmakta olup, söz konusu tesislerin faaliyete başlamadan önce çevresel etki değerlendirmesi kapsamında Proje Tanıtım Dosyası hazırlanarak Bakanlığımıza sunulması gerekmektedir. Söz konusu dosyada projenin çevresel etkileriyle ilgili detaylı olarak açıklamaların ve önlemlerin anlatılması istenmektedir. Bakanlığımız bağlı birimlerce söz konusu alanlarda yapılan denetimlerde, ruhsat ve ÇED alanı dışında çalıştığı tespit edilen ocak işletmeleri ile ilgili 2872 sayılı çevre kanununun ilgili maddelerince idari yaptırım uygulanmaktadır. Ayrıca, tüm ÇED süreçleri askıda ilan ve internet aracılığıyla kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.